

Eurooppalainen eläkeongelma

Eläketurvakeskus julkaisi huhtikuussa tiedon keskimääräisistä eläkkeistä. Suurimmat kokonaiseläkkeet maksettiin Uudellamaalla ja pienimmät Etelä-Pohjanmaalla. Keskimääräinen kokonaiseläke oli viime lopulla 1 656 euroa. Summa ei anna aihetta hurraa-huutoihin.

Miesten keskieläke oli 1 874 euroa ja naisten 1 476 euroa eli reilun viidenneksen vähemmän. Naisten eläkkeet painottuvat jakauman matalampaan päähän, kun taas miehillä eläkkeensaajia on tasaisemmin kaikissa eläkehaitarin luokissa.

Lähes 40 prosentilla eläke jää alle 1 250 euron kuukaudessa. Yli 3 000 euron eläkettä saa seitsemän prosenttia eläkkeensaajista. Näistä seitsemästä prosentista selkeä enemmistö on miehiä.

Naisten ja miesten eläkkeiden eroavuudet tunnetaan hyvin myös muualla Euroopassa. Sukupuolten eläke-eroja EU:n komissiolle tutkinut **Francesca Bettio** kertoo huhtikuun *Työeläke*-lehdessä, että eläke-ero on melko suuri kaikissa maissa: keskimäärin

39 prosenttia niiden eläkeläisten joukossa, jotka ovat täyttäneet 65 vuotta.

Monissa Euroopan maissa naisten eläkkeitä on yritetty korjata perhe-eläkkeillä. Nyt kuitenkin perhe-eläkkeitä on alettu pitää kalliina ja tasa-arvon vastaisina.

Yhtä huonot tulokset on saatu erilaisilla yksityisillä lisäeläkkeillä: ne ovat pikemmin kasvattaneet kuin kuroneet naisten ja miesten välisten eläkkeiden eroa.

Osa ongelmista on samoja eri maissa, osa taas on maakohtaisia. Yhdelläkään maalla ei ole vielä käytössä ratkaisua, jonka voisi ulottaa koko EU:n alueelle.

Mutta tunnelin päässä on myös valoa. Osa eläke-eroon liittyvistä ongelmista saattaa ratketa pidemmillä työurilla. Muutokset ovat kuitenkin hitaita. Bettio ennustaa, että sukupuolten eläke-ero on merkittävä vielä 10–30 vuotta.

Kuroutumista odotellessa kannattaa kaikille nuoremmille ikäluokille – ja etenkin naisille – muistuttaa, että pitkät poissaolot työmarkkinoilta näkyvät aikanaan työeläkkeessä.

Huolestuttavaa on myös pätkä- ja silppu- töiden lisääntyminen opetusallalla. Rikkonaiset työurat vaikeuttavat riittävän työeläkkeen kertymistä.

Kirsti Lehtinen
toiminnanjohtaja
kirsti.lehtinen@oaj.fi

Det europeiska pensionsproblemet

Pensionsskyddscentralen publicerade i april en uppgift om pensionernas medeltal. De största helhetspensionerna utbetalades i Nyland och de minsta i Sydösterbotten. Helhetspensionens medeltal var i slutet av senaste år 1 656 euro. Summan ger ingen anledning till hurra-rop.

Männens medelpension var 1 874 euro och kvinnornas 1 476 euro eller drygt en femtedel lägre. Kvinnornas pensioner koncentreras till den lägre ändan medan de manliga pensionstagarna fördelar sig jämnare i de olika pensionsklasserna.

För nästan 40 procent blir pensionen under 1 250 euro i månaden. En pension på över 3 000 euro får bara sju procent av pensionstagarna. Av dessa sju procent är majoriteten män.

Skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner är välbekant också i det övriga Europa. **Francesca Bettio** som har gjort en undersökning om könens pensionskillnader

för EU-kommissionen beskriver i aprilupplagan av Tidskriften *Arbetspension* att skillnaden i pension är ganska stor i alla länder: i medeltal 39 procent bland de pensionärer som har fyllt 65 år.

I många länder i Europa har man försökt rätta till kvinnornas pension genom familjepensioner. Nu har man börjat anse att familjepensionerna är dyra och går stick i stäv mot jämställdheten.

Lika dåliga resultat har man fått av olika privata tilläggspensioner: de har snarare ökat än minskat skillnaderna på mäns och kvinnors pensioner.

En del av problemen är likadana i olika länder, andra är nationella. Inte ett enda land har ännu tagit i bruk en lösning, som skulle sträcka sig över hela EU-området.

Men det syns också ett ljus i tunnelns ända. En del av problemen med skillnaderna i pension torde lösas med det förlängda yrkesverksamma livet. Förändringarna är dock

långsamma. Bettio förutspår att pensionskillnaderna mellan könen kommer att vara betydande ännu under 10–30 år.

Medan vi väntar på att klyftan utjämnas lönar det sig att påminna alla de yngre åldersklasserna – och speciellt kvinnorna – att lång frånvaro från arbetsmarknaden i sinom tid syns i arbetspensionen.

Det är också bekymmersamt, att korttids- och snuttjobb har ökat inom undervisningssektorn. En splittrad arbetskarriär försvårar möjligheterna att arbetspensionen ackumulerar tillräckligt.

Kirsti Lehtinen
verksamhetsledare

Ulla Bäck
översättning

